

การพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

วารี มะลิตอง

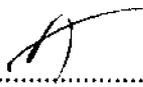
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

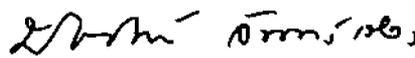
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีลพบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรประเพณี
ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
วัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เสนอโดยนางวารี มะลิทอง เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

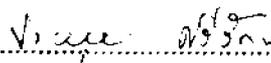

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา

(นายตระกูล จันทสุนทร)

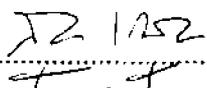
วันที่ 25 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2551

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ศรีรักษา)

..... กรรมการ
(ดร.สันติ แสงสุก)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ศรีรักษา ดร.สันติ แสงสุก
ชื่อนักศึกษา	วารีย์ มะลิทอง
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร โดยทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถามความต้องการของนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 3) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ 4) แบบสังเกตการณ์บันทึกการปฏิบัติงานและพฤติกรรม 5) แบบวัดความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการทดสอบที (dependent samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานซึ่งได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้โดยการเน้นการปฏิบัติจริง การใช้ในชีวิตประจำวัน และได้เรียนในสิ่งที่ใกล้ตัวต้องเป็นไปตามกระบวนการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง

2) การพัฒนาหลักสูตรมีองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระ เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน การวัดผลและการประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน

3) การนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พบว่าหลักสูตรประเพณีท้องถิ่นนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในประเพณีท้องถิ่นก่อนและหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

4) ผลการปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการยืดหยุ่นเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงตามประเพณีท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thesis Title A Development of a Local Tradition Curriculum for the Foreign Language Learning Substance Group for Prathomsuksa 6 Students at Watnongsadao School, Sam Chuk District, Suphan Buri Province

Thesis Advisors Asst. Prof. Dr. Pratoom Sriruksa
 Dr. Sunti Saengsook

Name Waree Malithong

Concentration Curriculum and Instruction

Academic Year 2007

ABSTRACT

This research aims to develop a local tradition curriculum for the Foreign Language Learning Substance Group for Prathom Suksa 6 students. The curriculum development process consists of 4 stages: firstly, the study of basic information; secondly, curriculum development; thirdly, experimentation using the curriculum; and fourthly, the evaluation and revision of the curriculum. The curriculum was tested using 48 Prathomsuksa 6 students at Watnongsadao School, Sam Chuk District, Suphan buri Province. The research instrument for data collection comprised: 1) interview forms, 2) survey questionnaires with a reliability value of 0.95, 3) examination forms measuring knowledge and understanding of the materials, 4) operational observation and behavior forms, and 5) students' work evaluation forms. The data was calculated for content analysis, mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), and dependent sample t-test.

The results of the study revealed that:

1. the study of basic information for communication in English which students were able to make use of said information that is relevant to them was considered suitable and was in concordance with authentic everyday speech.
2. the elements of the curriculum development were rationale, objectives, structures, course descriptions, learning contents, learning time, learning and teaching activities, instructional media, measurement and evaluation, learning units and five teaching plans.
3. the results of the trial of the curriculum for Foreign Language Learning Substance Group in which the curriculum was experimented with Prathomsuksa 6 students on both theoretical and practical aspects revealed that posttest scores were higher than the pretest scores at a statistical significance level of 0.05.

4. in the final curriculum development phase, the researcher provided extra time for students so that they could finish practicing their activities on local traditions.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ศรีรักษา ดร.สันติ แสงสุก ซึ่งเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และ ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง และ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามลำดับ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาของทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีนทิพย์ ภู่อาลี ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง นางสาวประภาพรณ นาคข้าพันธ์ุ และนางสาว ศิริวรรณ มาลัย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะตลอดจน คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองสะเตา คณะครู และนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการทดลองใช้เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล เบื้องต้น ที่เป็นประโยชน์กับการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายประพัฒน์ สวัสดิรักษา ที่ให้การสนับสนุนผู้วิจัยในการศึกษาต่อ และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดการศึกษา รวมทั้งเพื่อน ๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน รุ่นที่ 6 ศูนย์เดิมบางนางบวชทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และลูก อันเป็นที่รักของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และเสียสละหลาย ๆ อย่างด้วยความยากลำบากเพื่อให้ผู้วิจัยมีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียน และ ขอขอบพระคุณบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

วารี มะลิตอง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	12
ความหมายของหลักสูตร.....	12
องค์ประกอบของหลักสูตร (curriculum component).....	14
การพัฒนาหลักสูตร.....	16
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	17
การประเมินผลหลักสูตร	20
ระยะของการประเมินหลักสูตร	21
ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร	21
รูปแบบการประเมินผลหลักสูตร	22
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	29
มาตรฐานการเรียนรู้.....	31
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	33
ประเพณีท้องถิ่น	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
งานวิจัยในประเทศ	54
งานวิจัยต่างประเทศ	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	60

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ)	
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (research 1) : การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	60
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (development 1) : การพัฒนาหลักสูตร (ฉบับร่าง).....	66
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (research 2) : การทดลองใช้หลักสูตร	76
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (development 2) : การประเมินผลและ ปรับปรุงหลักสูตร	78
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Research 1).....	81
ขั้นที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร (Development 1).....	91
ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร (Research 2).....	102
ขั้นที่ 4 ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร.....	103
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
สรุปผลการวิจัย.....	110
การอภิปรายผล.....	112
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม	117
ภาคผนวก	123
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของ แบบสัมภาษณ์	124
ภาคผนวก ข แบบสอบถามและแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของ แบบสอบถาม.....	129
ภาคผนวก ค หลักสูตร.....	134
ภาคผนวก ง แบบประเมินหลักสูตร(ฉบับร่าง)และตารางปรับปรุงหลักสูตร ฉบับร่าง.....	198
ภาคผนวก จ ข้อสอบ 40 ข้อและตารางแสดงการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบ ทดสอบและแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบ ทดสอบ.....	207

ภาคผนวก (ต่อ)

ภาคผนวก ฉ แบบประเมินผลงานนักเรียนและแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบประเมินการปฏิบัติตนตามประเพณีและผลงานของ นักเรียน.....	223
ภาคผนวก ช แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนและแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	242
ภาคผนวก ซ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและหนังสือขอความ อนุเคราะห์	249
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์	258

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ตารางวิเคราะห์หลักสูตรของ สคค.....	26
ตาราง 2	แสดงวิธีการประเมินองค์ประกอบโดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี.....	28
ตาราง 3	สรุปวิธีการดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	65
ตาราง 4	สรุปผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร.....	75
ตาราง 5	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร.....	78
ตาราง 6	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร.....	80
ตาราง 7	แสดงผลการศึกษาความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ประเพณีท้องถิ่น.....	85
ตาราง 8	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ ตอบแบบสอบถาม.....	89
ตาราง 9	ขอบข่ายเนื้อหาหน่วย Important Days : Local Tradition.....	96
ตาราง 10	ตารางเรียนหน่วย Important Days ฉบับสมบูรณ์.....	96
ตาราง 11	การวิเคราะห์ความสอดคล้องของผลการจัดการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้เพื่อ นำไปสู่แผนการจัดการเรียนรู้.....	98
ตาราง 12	แสดงดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินหลักสูตรฉบับร่างของ ผู้เชี่ยวชาญ.....	99
ตาราง 13	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณี ท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	105
ตาราง 14	แสดงผลการปฏิบัติที่ถูกต้องตามประเพณีท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6.....	105
ตาราง 15	แสดงผลระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อ หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น.....	107

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
ภาพ 2 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์.....	23
ภาพ 3 ขั้นตอนการเรียนการสอนและการประเมินผลหลักสูตร.....	24
ภาพ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ.....	25
ภาพ 5 ภาพแสดงประเภทและความสัมพันธ์ของสตีฟเฟิลบีมต่อสิ่งที่คาดหวังและ สิ่งที่เป็นอย่างจริง.....	27